

“Crec que el públic se l'ha de tractar

com adult”

Rosa Maria Malet (1948) és actual directora de la Fundació Joan Miró. Sempre ha estat vinculada a la Fundació. Malet es llicenciava en l'especialitat d'Història de l'Art el 1975, quan la Fundació obria les seves portes. I el desembre d'aquell mateix any, Malet va començar a treballar a la Fundació com a ajudant conservador. Cinc anys més tard va ocupar-ne el càrrec de directora.

A Barcelona hi ha una cinquantena de museus, que abasten des de les primeres manifestacions històriques fins l'art més actual o l'esport. L'any passat van sumar plegats 6 milions de visitants. En el selecte grup capdavanter hi ha la Fundació Joan Miró, situada al capdamunt de la muntanya de Montjuïc, que l'any passat va superar els 500.000 visitants. Rosa Maria Malet en supervisa la gestió i es fa càrrec de la programació. Sota la seva direcció, la Fundació ha reforçat el lloc de referència en el circuit internacional d'exposicions, ha portat grans exposicions d'art contemporani a Barcelona i n'ha creat d'altres per enviar a fora.

El fons d'obra de Joan Miró de la Fundació és format per més de 12.000 peces: 217 pintures, a les quals s'afegeixen les 25 obres que han estat cedides amb motiu dels 25 anys de la Fundació, 153 escultures, 9 tèxtils, la col·lecció d'obra gràfica completa de Miró i un conjunt de gairebé 7.000 dibuixos, esbossos i apunts. Pel que fa al 'subtítol' de la fundació, Centre d'Estudis d'Art Contemporani, els 25 anys també han significat la revisió de la programació d'un dels seus pilars, l'Espai 13, que amplia el criteri de selecció dels artistes.

—Portar a la Fundació els 25 quadres de Miró deu haver estat una negociació llarguíssima.

—No és fàcil. Aconseguir que vinguin 25 obres més de Joan Miró, i a més de qualitat important, no és una qüestió que es pugui resoldre d'un dia per l'altre. El propietari de les 23

obres que venen del Japó, Kazumasa Katsuta, les té tancades a casa seva i va entendre que tenir-les a la Fundació era una manera de fer-hi participar altres persones. En el cas de la filla i nét de Joan Miró [Maria Dolors Miró i Joan Punyet Miró] que ens deixen aquestes dues obres, hi ha una estreta vinculació amb la Fundació: tots dos són membres del Patronat i ja tenen altres obres de la seva propietat en dipòsit a la Fundació.

—L'estratègia és concretar l'obra de Miró?

—Hi ha altres museus del món que tenen importants col·leccions de Miró, com ara el Centre Georges Pompidou de París o el Museu d'Art Modern de Nova York. Però no són museus dedicats específicament a Joan Miró. La fundació té una col·lecció important i amb trets específics en què, a part d'escultures, pintures i obra gràfica, hi ha una col·lecció important dels dibuixos preparatoris que Miró va fer durant tota la seva vida. Poder reforçar aquesta col·lecció ha semblat que valia la pena. Per altra banda, em sembla que també és important que un museu tingui la seva pròpia personalitat, tant si és d'art contemporani, com antic o del tipus que sigui. Tenim l'Espai 13, les exposicions temporals i altres activitats artístiques com la música, perquè Miró volia que la fundació no estigués dedicada únicament a la seva obra sinó que fos un centre on les diferents formes d'expressió artística del seu temps i del futur trobessin la seva plataforma. Però el que està clar és que la nostra especificitat està

molt marcada per la presència de Joan Miró, que va donar a la fundació una col·lecció molt important, perquè la gent en pogués gaudir. El que no té ningú més en el món és una col·lecció Miró com la que té la Fundació.

D'altra banda, l'obra de Miró beneficia indirectament els artistes de l'Espai 13 i les altres activitats que es puguin fer a la fundació, perquè hi ha una part del públic que, si no fos per la presència de Miró, potser no hauria vingut.

—Jaume Freixa va ser deixeble de Sert i ja va fer la primera ampliació de la Fundació, inaugura-la l'any 1987. Per això se l'ha tornat a cridar, perquè respecta Sert?

—Sí, per mantenir una coherència amb el que s'havia fet anteriorment. A més, perquè hem intentat que aquesta ampliació fos la més discreta possible, encaixés el màxim amb l'edifici ja existent i tingués el cost menys elevat possible.

—Cada vegada costa més organitzar exposicions?

—Sí, cada vegada costa més, i no em refereixo només al cost econòmic sinó a tot tipus d'esforços. Cada vegada hi ha més exposicions arreu del món, als col·leccionistes els demanen més coses. Cada vegada tothom està més cansat de deixar els quadres i haver d'assumir el risc que representen els trasllats, els viatges, els transports, els embalatges. Però mentre puguem continuar fent-ho...

—Com a armes, deu tenir el prestigi en una mà i el pressupost en una altra.

—I les possibles bones relacions amb altres centres o també amb els col·leccionistes que entenguin que es pot establir una relació

La directora de la Fundació Miró, Rosa Maria Malet, confia per segona vegada en Jaume Freixa, deixeble de Sert, per fer la nova ampliació del centre.

que un altre dia pot ser a la inversa.

—El pressupost de la Miró, quin és?

—En aquest moment, tenim un pressupost al voltant dels 700 milions de pessetes anuals, per a tot. No solament per a les exposicions, sinó per a tot el funcionament de la casa: les compres de la llibreria i la botiga, les despeses de personal i manteniment, les activitats, tot.

—I la Fundació què exporta?

—Hi ha activitats com l'exposició Rothko, que hem preparat conjuntament amb la Fundació Beyeler de Basilea. Després hi ha activitats que la mateixa fundació prepara, a partir del seu fons d'obra de Miró, per viatjar a altres llocs. Concretament, en aquests moments preparem una exposició que s'ha de presentar a Alatri, molt a prop de Roma, únicament amb obra gràfica de Miró.

—Vostè decideix la programació de tot plegat.

—Sí, som un equip, però diguem que sí.

—Mirant cap al futur, quin és el seu programa?

—En aquests moments la fita més important és acabar aquesta ampliació i instal·lar les 25 noves obres de Miró. A partir d'aquí, veurem cap a on hem d'anar.

—Un 30% de les exposicions temporals de Barcelona del 2000 van ser d'artistes catalans i la resta d'estrangers. Aquesta situació és bona o és dolenta?

—Trobo que aquesta dada té una importància relativa. Per nosaltres, no és un tema prioritari. Em sembla que la màxima obligació dels que no tenim cap tipus de condicionant és la d'intentar —sense voler dir-ho d'una forma pretensiosa— transmetre al públic

una informació que li sigui vàlida per informar-se i educar-se. És aquí on penso que tenim la gran responsabilitat. Ens podem equivocar, naturalment, però em fa l'efecte que no podem oferir qualsevol cosa només perquè ho tenim més a l'abast, és més català o és més estranger. Em sembla que el que hem de fer és posar a l'abast del públic allò que d'una forma honesta considerem que té més sentit en aquell moment.

—Vostè, allò del deure patriòtic...

—Home, em sento molt patriota, però procuro que aquestes conviccions personals no m'influeixin a l'hora de prendre uns decisions que em transcendeixen a mi, que afecten la institució i que sobretot afecten el públic. El públic se l'ha de tractar com a adult.

Jordi Marlet